

દરેક માનવને પાર્થિવ કે ભૌતિક અને સૂક્ષ્મ કે પ્રકાશમય અર્થાત્ બે પ્રકારનાં શરીર હોય છે. આ બંને શરીરને ચલાવનાર તો અપાર્થિવ, અશરીરી, આધ્યાત્મિક, નિરાકાર, અદૃશ્ય શક્તિ જ્યોતિર્બિન્દુ આત્મા છે, જે અજર, અમર, અવિનાશી છે. આત્માની જેમ જ પરમપિતા પરમાત્મા પણ પ્રકાશ, જ્યોતિ અથવા જ્યોતિર્બિન્દુ સ્વરૂપ છે, જેને પ્રેમથી "બાબા" અર્થાત્ પરમપિતા કહેવામાં આવે છે. પરમપિતા પરમાત્મા પરમધામમાં રહે છે, જેવો જ્ઞાન, શક્તિઓ અને ગુણોનાં સાગર છે, અને આ દુનિયામાં આવીને પોતાના દિવ્ય કર્તવ્ય - સ્થાપના, પાલના અને વિનાશ, ત્રિમૂર્તિ દ્વારા કરે છે. આ પરિચયનાં આધારે પરમાત્મા સર્વધર્મ માન્ય, સર્વોચ્ચ, સર્વોપરી, સર્વજ્ઞ તેમજ જ્ઞાન, શક્તિ અને ગુણોનાં સાગર છે. મનુષ્ય પોતાને આત્મા (SOUL - Source of Unlimited Light) સમજીને પરમપિતા પરમાત્માના અખૂટ જ્ઞાન, અમાપ શક્તિઓ અને દિવ્ય ગુણોનું ચિંતન કરે તેને જ યોગ અથવા યાદ કહેવામાં આવે છે. રાજ અર્થાત્ રાજા બનવું કે રહસ્ય જાણવું; મતલબ આપણી કર્મન્દ્રિયોના રાજા બનવું તેમજ આત્મા, પરમાત્મા અને મનુષ્ય સૃષ્ટિના ચક્રના રહસ્યને જાણવું. આથી રાજયોગ અર્થાત્ મનુષ્ય પોતાને આત્મા સમજીને, પરમાત્માના અખૂટ જ્ઞાન, અમાપ શક્તિઓ તેમજ દિવ્ય ગુણોનું અને માનવ સૃષ્ટિના ચક્રનું ચિંતન હાલતા-ચાલતા, ઉઠતા-બેસતા, ખાતા-પીતા, દરેક કાર્યમાં કરીને, પોતાની ઇન્દ્રિયોનો રાજા બનવાનો તેમજ સ્વ-પરિવર્તનનો સતત અભ્યાસ. પરમપિતા પરમાત્માને પોતાનું શરીર નથી, આથી

પરમાત્માનો સંગ

પરમાત્મા એક વૃદ્ધ મનુષ્ય શરીરનો આધાર લઈને તેના મુખ દ્વારા જ્ઞાન આપે છે અને શક્તિનો અનુભવ કરાવે છે, જેને પ્રજાપિતા બ્રહ્મા, આદિદેવ, આદ્યમ, એડમ વગેરે નામથી વિવિધ ધર્મોમાં યાદ કરવામાં આવે છે.

રાજયોગની મદદથી વિકર્મ વિનાશ થાય છે. જેવી રીતે બૃહદદર્શક કાય કે લેન્સ સૂર્યના કિરણોને એકત્રિત કરે છે અને કાગળને ભસ્મ કરે છે તેવી રીતે રાજયોગમાં પોતાને આત્મા સમજીને પરમાત્માને યાદ કરવાથી વિકર્મ વિનાશ થાય છે. વિકર્મ વિનાશનો અર્થ એ નથી કે કર્મફળ ભોગવવું ના પડે પરંતુ રાજયોગની સમજ અને શક્તિથી ગમે તેવું કર્મફળ પણ આસાનીથી સ્થિર અને શાંત ચિત્તે પસાર કરી શકાય. જેમ આપણા ઘરની પથારી અથવા ખાટલાને ચાર પાયા અથવા આધાર હોય છે, તેમ રાજયોગને ચાર આધાર હોય છે. રાજયોગના ચાર આધારમાં પરમાત્માનો સંગ, દેવીગુણોની ધારણા, શુદ્ધ અન્ન અને પરમાત્મા સાથેના સંબંધનો સમાવેશ થાય છે. રાજયોગમાં અનુભવનું મહત્વ હોવાથી યોગના પ્રયોગ કરીને આપણે શીખવાનું છે. રાજયોગનો પ્રથમ આધાર પરમાત્માનો સંગ છે, જેને સામાન્ય પરિભાષામાં સત્સંગ કહેવામાં આવે છે, જેમાં સત અર્થાત્ પરમાત્મા. પરમપિતા પરમાત્માને પોતાનું શરીર નથી, આથી પરમાત્મા એક વૃદ્ધ મનુષ્ય શરીરનો આધાર લઈને તેના મુખ દ્વારા જ્ઞાન આપે છે અને શક્તિનો અનુભવ કરાવે છે. પરમાત્મા જે જ્ઞાન આપે છે, તે તમામ લેખિત છે, સમયાંતરે અવાજમાં તેમજ દૂરદર્શનમાં (video) પણ સંગ્રહિત છે. પરમાત્મા જે જ્ઞાન સંભળાવે છે તેને મુરલી ક્વાસ તરીકે ઓળખાવામાં આવે છે. મુરલી લાકડાની હોય છે અને તેને વગાડનાર અન્ય હોય છે, તેવીજ રીતે પરમાત્મા બીજાના મુખથી જ્ઞાન આપે છે કારણ કે પોતાની શરીર નથી આથી પરમાત્માને મહાવાક્યને મુરલી તરીકે ઓળખાવામાં આવે છે. પરમાત્માને બાબા અથવા સર્વ આત્માઓના પિતા કહેવામાં આવે છે, તેથી તેમના મહાવાક્યોને બાબા મુરલી તરીકે પણ ઓળખાવામાં આવે છે. આ તમામ મહાવાક્ય ઇન્ટરનેટ ઉપર પ્રાપ્ય છે, જેની માહિતી વેબસાઈટ મુજબ દર્શાવેલ છે.

પરમપિતા પરમાત્માના મહાવાક્યો બાબા મુરલી www.babamulri.com અને મધુબન મુરલી www.madhubanmurli.org તરીકે પ્રથમ બે વેબસાઈટ ઉપર દરરોજ કેલેન્ડર તારીખ મુજબ દર્શાવવામાં આવે છે. બાબા મુરલી વેબસાઈટ ઉપર દૈનિક મુરલી કુલ 29 ભાષાઓમાં હાલ મુકવામાં આવે છે, જેમાં ભારતની 12 ભાષાઓ છે અને 17 વિદેશની ભાષાઓ છે. પરમપિતા પરમાત્માનું જ્ઞાન અને રાજયોગ વિશ્વની તમામ આત્માઓ માટે હોવાથી વિશ્વના વિવિધ ભાષાઓમાં મૂળ હિન્દી ભાષામાંથી

મનોજભાઈ પટેલ ટોરન્ટો

ભાષાંતર કરી મુકવામાં આવે છે. હવે પ્રથમ હિન્દી ભાષામાં પરમાત્માની મુરલી ખોલશો તો દૈનિક 17 વિભાગ જોવે મળશે, જેમાં પરમાત્માની મુરલી વિવિધ ફાઇલ જેવી કે એચ. ટી. એમ. (htm); પી.ડી.એફ. (pdf); જ્ઞાન, યોગ, ધારણા અને સેવા, એવા ચાર ભાગમાં વિભાજીત; શ્રાવ્ય મુરલી અલગ અલગ સ્થાન ઉપરથી; મુરલી સાર; દૂરદર્શન (mp4); મુરલી ધ્યાન; મુરલી ચિંતન; સ્વોગન; સ્વમાન; વરદાન; ચાર્ટ વગેરે સમાવિષ્ટ છે. બાબા મુરલીની પી.ડી.એફ. (pdf) ખોલીએ તો દૈનિક સંપૂર્ણ ત્રણ પાનની મુરલી જોવા મળશે. દરરોજ પરમાત્માના

મહાવાક્ય નિયમિત સાંભળવા અને વાંચવા તેમજ તેને ચિંતન કરીને જીવનમાં ઉતારવા ખુબજ જરૂરી છે. મુરલીની નીચે ઝીપ (zip) પી.ડી.એફ. (pdf) ખોલશો તો છેલ્લા 15 વર્ષની પરમાત્માની મુરલી મળશે. પરમાત્માનું જ્ઞાન વિશ્વની તમામ આત્માઓ માટે ખુલ્લું છે. મધુબન મુરલી વેબસાઈટ ઉપર પણ આ જ પરમાત્માની મુરલી અલગ શૈલીમાં મળશે, જેમાં સીધી જ પી.ડી.એફ. (pdf) જોવા મળશે. ભાષાઓ માટે ઉપર બોક્સમાં યાદી છે તેમજ વાંચન અને શ્રાવ્યની પણ વ્યવસ્થા સમાવિષ્ટ છે.

પરમપિતા પરમાત્માના જ્ઞાન અને રાજયોગનો વિસ્તાર બે વેબસાઈટ www.bkdrulhar.com અને www.jewels.brahmakumaris.org ઉપર ખુબજ વિસ્તારપૂર્વક જોવા મળશે. જેમાં પ્રથમ વેબસાઈટમાં મુખ્યત્વે પરમાત્માના મહાવાક્યો, વિવિધ ભાષણો, વર્ગો, મોબાઇલ એપ્સ, યોજનાઓ, યોપડીઓ, માસિક સામાયિક, લેખ, ધ્યાન, ચાર્ટ, કવિતાઓ, મ્યુઝિક, સામાહિક કોર્સ, ફોટો, ખાવાની વાનગી બનાવવાની માહિતી, શ્રાવ્ય વિભાગ, ભાષા વિભાગ, ટેલિ ફિલ્મ્સ, વાર્તાઓ, અનુભવ, તહેવાર, સેવા વિભાગ, પરિષદ, આરોગ્ય વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. બીજી વેબસાઈટમાં મુખ્યત્વે વર્ગો, ફાઇલ્સ, ફિલ્મ્સ, કાર્યક્રમ, મુરલી, ગીતોના આલ્બમ વગેરે સાથે છેલ્લા ત્રણેક માસના તમામ વિડિઓઝ મુકવામાં આવે છે.

પરમપિતા પરમાત્માના જ્ઞાન અને રાજયોગનો વિસ્તાર મુખ્યત્વે ત્રણ દૂરદર્શન ચેનલ ઉપર ખુબજ વિસ્તારપૂર્વક જીવંત કે વિડિઓ દ્વારા જોવા મળશે, જે ભારતમાં વિવિધ દૂરદર્શન ચેનલ દ્વારા પણ દર્શાવવામાં આવે છે. વિશ્વના કોઈપણ દેશમાં ત્રણ ટી. વી. ઇન્ટરનેટના માધ્યમથી વિના મુલ્યે જોઈ શકાય છે. પ્રથમ પીસ ઓફ માઈન્ડ ટી. વી. www.pmtv.in વિવિધ કાર્યક્રમો આપે છે, જેમાં મુખ્યત્વે માર્ગદર્શક ધ્યાન, મનોરંજક આધ્યાત્મિક ગીત, સ્વપરિવર્તન ઉપર નિષ્ણાતોના વાર્તાવાપ, જીવનના વિવિધ પાસાઓમાં આધ્યાત્મિકતાનું અમલીકરણ, સાંસકૃતિક કાર્યક્રમ, પ્રેક્ષકોના જીવનના વિવિધ પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે જૂરીનાં સભ્યોની ચર્ચા વગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવે

છે. બીજું અવેકનીંગ ટી. વી. www.awakeningtv.in વિવિધ કાર્યક્રમો આપે છે, જે સહકુટુંબ જોય શકાય છે, જે આપણી આધ્યાત્મિક, ભાવનાત્મક, સામાજિક અને ભૌતિક યાત્રા મજબૂત બનાવે છે. વિવિધ કાર્યક્રમોમાં પરમાત્માના મહાવાક્યો અર્થાત મુરલી, માર્ગદર્શક ધ્યાન, આધ્યાત્મિક ગીત, સ્વપરિવર્તન ઉપર નિષ્ણાતોના વાર્તાલાપ, જીવનના વિવિધ પાસાઓમાં આધ્યાત્મિકતાનું અમલીકરણ, સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ વગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે. ત્રીજું ઓમ શાંતિ ટી. વી. www.omshantitv.org આપણી આધ્યાત્મિક જાગૃતિ માટે સમર્પિત છે, જે મર્મભેદી કાર્યક્રમો દ્વારા આપણને નિયંત્રિત યોગ અને સશક્તિકરણ તેમજ સ્વપરિવર્તનના વાર્તાલાપથી મદદ કરે છે. દર્શકોને દૈનિક જીવનમાં સૂક્ષ્મદૃષ્ટિ અને આધ્યાત્મિક યુક્તિઓ દ્વારા લાભ મળે છે અને તેવો વિવિધ કાર્યક્રમોની અરસપરસ ચર્ચા દ્વારા વ્યક્તિગત, સામાજિક અને જટિલ પ્રશ્નોનું નિરાકરણ મેળવી શકે છે.

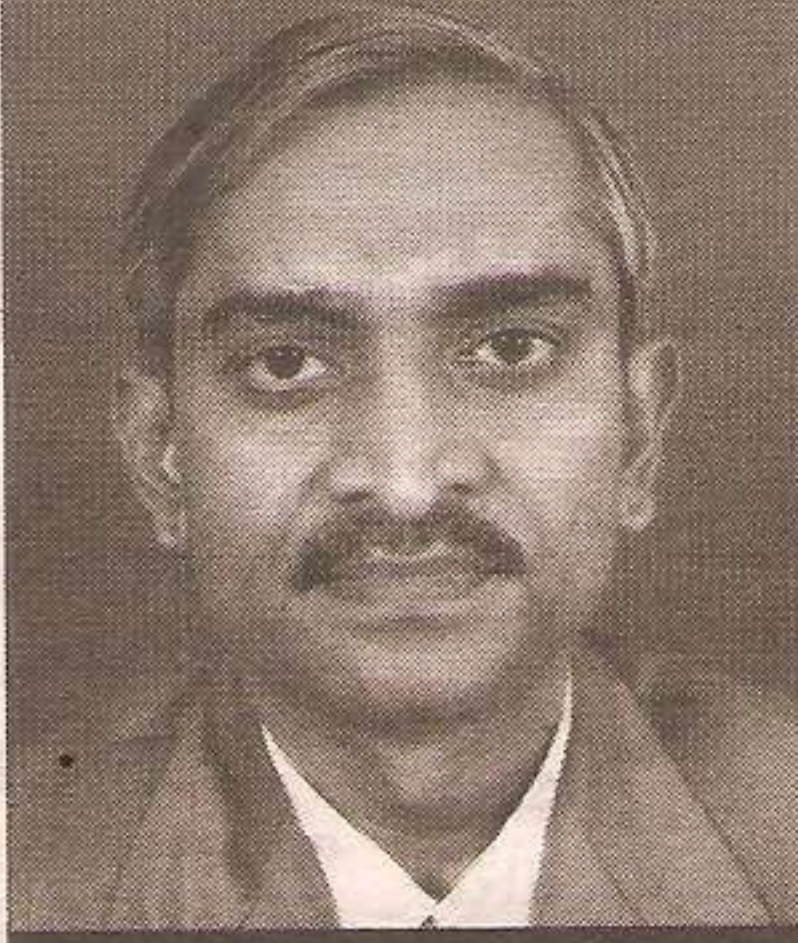
તમામ પ્રકારના જ્ઞાનનો આધાર પરમપિતા પરમાત્માના મહાવાક્યો અર્થાત મુરલી છે. પરમાત્મા જ્ઞાન, ગુણ અને શક્તિના સાગર છે આથી વેબસાઈટ કે ટી.વી. ઉપરનું તમામ સાહિત્ય કે કાર્યક્રમનો આધાર તે છે. પરમાત્માના મહાવાક્યો અને બાકી તમામ માધ્યમો આપણને પરમાત્માનો સંગ વધારવામાં મદદરૂપ બને છે. પરમાત્માના સંગને આધારે આપણું જીવન શ્રેષ્ઠ બને છે કારણ કે "જેવો સંગ તેવો રંગ" અને "જેવા વિચારો હોય તેવા બની જવાય". ઉપરોક્ત તમામ સંગવડોનો લાભ મેળવીને પરમાત્માનો મહત્તમ સંગ સહેલાઈથી મેળવી શકાય અને તેનો ઉપયોગ આપણા દૈનિક જીવનમાં કરી શકાય.

wslines@gmail.com

દરેક માનવને પાર્થિવ કે ભૌતિક અને સૂક્ષ્મ કે પ્રકાશમય અર્થાત્ બે પ્રકારનાં શરીર હોય છે. આ બંને શરીરને ચલાવનાર તો અપાર્થિવ, અશરીરી, આધ્યાત્મિક, નિરાકાર, અદૃશ્ય શક્તિ જ્યોતિર્બિન્દુ આત્મા છે, જે અજર, અમર, અવિનાશી છે. આત્માની જેમજ પરમપિતા પરમાત્મા પણ પ્રકાશ, જ્યોતિ અથવા જ્યોતિર્બિન્દુ સ્વરૂપ છે, જેને પ્રેમથી "બાબા" અર્થાત્ પરમપિતા કહેવામાં આવે છે. પરમપિતા પરમાત્મા પરમધામમાં રહે છે, જેવો જ્ઞાન, શક્તિઓ અને ગુણોનાં સાગર છે, અને આ દુનિયામાં આવીને પોતાના દિવ્ય કર્તવ્ય - સ્થાપના, પાલના અને વિનાશ, ત્રિમૂર્તિ દ્વારા કરે છે. આ પરિચયનાં આધારે પરમાત્મા સર્વધર્મ માન્ય, સર્વોચ્ચ, સર્વોપરી, સર્વજ્ઞ તેમજ જ્ઞાન, શક્તિ અને ગુણોનાં સાગર છે. મનુષ્ય પોતાને આત્મા (SOUL - Source Of Unlimited Light) સમજીને પરમપિતા પરમાત્માના અખૂટ જ્ઞાન, અમાપ શક્તિઓ અને દિવ્ય ગુણોનું ચિંતન કરે તેને જ યોગ અથવા યાદ કહેવામાં આવે છે. રાજ અર્થાત્ રાજા બનવું તેમજ રહસ્ય જાણવું; મતલબ આપણી કર્મોન્દ્રિયોના રાજા

દિવ્ય ગુણોની ધારણા

મનોજભાઈ પટેલ ટોરન્ટો

બનવું તેમજ આત્મા, પરમાત્મા અને મનુષ્ય સૃષ્ટિના ચક્રના રહસ્યને જાણવું. આથી રાજયોગ અર્થાત્ મનુષ્ય પોતાને આત્મા સમજીને, પરમાત્માના અખૂટ જ્ઞાન, અમાપ શક્તિઓ તેમજ દિવ્ય ગુણોનું અને માનવ સૃષ્ટિના ચક્રનું ચિંતન હાલતા-ચાલતા, ઉઠતા-બેસતા, ખાતા-પીતા, દરેક કાર્યમાં કરીને, પોતાની ઇન્દ્રિયોની રાજા બનવાનો તેમજ સ્વ-પરિવર્તનનો સતત અભ્યાસ. રાજયોગની મદદથી વિકર્મ વિનાશ થાય છે. વિકર્મ વિનાશનો અર્થ એ નથી કે કર્મફળ ભોગવવું ના પડે પરંતુ રાજયોગની સમજ અને શક્તિથી ગમે તેવું કર્મફળ પણ આસાનીથી સ્થિર ચિત્તે પસાર કરી શકાય.

જેમ આપણા ઘરની પથારી અથવા ખાટલાને ચાર પાયા અથવા આધાર હોય છે, તેમ રાજયોગને ચાર આધાર હોય છે. રાજયોગના ચાર આધારમાં પરમાત્માનો સંગ, દૈવીગુણ, શુદ્ધ અન્ન અને પરમાત્મા સાથેના સંબંધનો સમાવેશ થાય છે. રાજયોગમાં અનુભવનું મહત્વ હોવાથી યોગના પ્રયોગ કરીને આપણે શીખવાનું છે. રાજયોગનો બીજો આધાર દિવ્ય ગુણોની ધારણા અર્થાત્ તે ગુણોને પોતાના જીવનના આચરણમાં લાવવા. દિવ્ય ગુણોમાં 36 પ્રકારના ગુણ છે અને 16 પ્રકારની કળાઓ છે, જેનાથી દરેક દેવતા અથવા દેવદૂત સંપન્ન અને સંપૂર્ણ છે. આથી તેવીનું ગાયન છે - સર્વ ગુણ સંપન્ન, સોળે કળાયે સંપૂર્ણ. દેવતાઓને 36 પ્રકારનો ભોગ લગાવવામાં આવે છે, તે પણ તેમના 36 દિવ્ય ગુણોની યાદગાર છે. આ 36 ગુણોમાં મુખ્યત્વે 8 ગુણો છે, જેને ચિત્રમાં ફૂલોની કલગીના રૂપે (bouquet) દર્શાવેલ છે.

દિવ્ય ગુણો

- પવિત્રતા
- અંતર્મુખતા
- ધૈર્યતા
- નિર્ભયતા
- મધુરતા
- નમ્રતા
- હર્ષિતમુખતા
- સહનશીલતા

1. પવિત્રતા : પવિત્રતા અર્થાત્ શુદ્ધતા અને સ્વચ્છતા. શુદ્ધતા અર્થાત્ અંદર અને બહાર એક, મતલબ

"જેવા વિચાર તેવી વાણી અને વર્તન". જો વિચાર, વાણી અને વર્તન એકરૂપ ના હોય તો પ્રથમ પોતાને જ નુકશાન છે, બીજાની વાત છોડો. આથી આત્માને આઘાત લાગે છે અને આત્મા પોતાની શક્તિ ગુમાવે છે. સ્વચ્છતામાં પરમાત્માનો નિવાસ છે, તેવી કહેવત પણ છે. આથી આપણું શરીર, શેરી, નગર, દેશ અને વિશ્વ સ્વચ્છ રાખવું તે આપણી સૌની જવાબદારી છે. આથી દરેક માનવીમાં પવિત્રતા હોવી ખુબ જરૂરી છે. કર્મ કરતા પરમાત્માની યાદ પવિત્રતામાં વધારો કરે છે.

2. અંતર્મુખતા : કહેવત છે કે "અંતર્મુખી સદા સુખી". માનવીની શક્તિ નકારાત્મક અને વ્યર્થ વાણીમાં વધુ પ્રમાણમાં વપરાય છે. એવું કહેવામાં આવે છે કે "Go within" અર્થાત્ "અંદર જાઓ" કારણ કે આત્મા સુખ, શાંતિ, શક્તિ, આનંદ અને પ્રેમ સ્વરૂપ છે. આપણે જે બહાર દુનિયામાં કે વ્યક્તિઓમાં શોધીએ છીએ તે આપણી અંદર છે. પરમાત્માની યાદ આ ગુણમાં વધારો કરે છે.

3. ધૈર્યતા : કોઈપણ કાર્ય ઉતાવળમાં અને ચિંતામાં કરવામાં આવે તો પરિણામ ધાર્યું મળતું નથી. આથી કહેવત છે કે ધીરજના ફળ મીઠા છે. આ ગુણથી માનવી શાંત, સ્થિર, શીતળ, અચલ અને અડોલ બને છે જેની યાદગાર શાસ્ત્રોમાં યુધિષ્ઠિર અર્થાત્ યુદ્ધમાં પણ સ્થિર બતાવેલ છે. રાજયોગ આ ગુણ વધારવામાં બહુ ઉપયોગી છે.

4. નિર્ભયતા : માનવીનું મન વિકલ્પ અને વ્યર્થ વિચારોથી ભય ઉત્પન્ન કરે છે. ઉદાહરણ તરીકે, કોઈ વ્યક્તિ ભયમાં રહે કે પોતાની નોકરી જતી રહેશે. આથી તેની ઉત્પાદકતા ઘટે અને તેના કારણે નોકરીમાંથી કાઢી મુકવામાં આવે. આથી જે પરિસ્થિતિ ઉપર આપનો કાબુ નથી તેનો ભય રાખવો વ્યાજબી નથી. પરમાત્માને સાથી બનાવીને કાર્ય કરવાથી નિર્ભયતા વધે છે.

5. મધુરતા : મધુર સ્વભાવના વ્યક્તિ બધાને ગમે. પરમાત્મા કહે છે કે "થોડું બોલો, ધીમે બોલો, મીઠું બોલો". ભાષા આપણી વર્તુણકનો ભાગ છે. તેની અસર આત્માના સ્વભાવ સંસ્કાર ઉપર ઊંડી પડે છે. મધુર બોલવા સાથે મધુર વિચારો પણ ખરા. દરેક આત્મા પરમાત્માનું સંતાન હોવાથી ભાઈ-ભાઈ છે. ભાવના મીઠી રાખો. પરમાત્મા સાથે સંબંધ જોડવાથી મધુરતાનો ગુણ વધે છે.

6. નમ્રતા : માનવી માટે નમ્રતા પ્રાથમિક ગુણ છે. નમ્ર બનાવ માટે ચાર સી (C) થી દૂર રહો. પ્રથમ C અર્થાત્ (Comparison) સરખામણી કોઈ જોડે ના કરો. દરેક

(Competition) નાદુરસ્ત સ્પર્ધા ના કરો કારણ કે દરેક આત્માની પોતપોતાની યાત્રા છે. કોઈને પાડીને આગળ વધો તો કર્મનું ફળ ભોગવવું જ પડે. ત્રીજો C અર્થાત (Criticize) કોઈની પણ નિંદા ના કરો કારણ કે તે નકારાત્મકતા હોવાથી આપણી શક્તિનો વ્યય થાય છે, નુકશાન પોતાને પહેવું છે. ચોથો C અર્થાત (Complain) ફરિયાદ ના કરો કારણ કે પરમાત્માની યાદ રહેતી નથી. જે કઈ કહેવું હોય તે પ્રેમથી કહો અને શુભ ભાવના રાખો. જીવનમાં સતત કર્મ અને યાદની સમતુલા જાળવી રાખવાથી નમ્રતા વધે છે.

7. હર્ષિતમુખતા : આ કોઈ બહારની કે બનાવટી વાત નથી પરંતુ સર્વ પ્રત્યે સંતુષ્ટતાનો ભાવ છે. કોઈપણ પરિસ્થિતિ, મનુષ્યો, પ્રશ્નો, વિધ્નો અને પડકારોમાં પણ સંતુષ્ટતા જળવાઈ રહે તો હર્ષિતમુખ રહી શકાય. તમામ પરમાત્માના સંતાન હોવાથી દરેક પ્રતિ શુભ ભાવના અને શુદ્ધ કામના રહે, જે હર્ષિતમુખતાનો આધાર છે. પરમાત્માની યાદ જ આ ગુણમાં વૃદ્ધિ કરે છે.

8. સહનશીલતા : કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં પ્રતિક્રિયા આપવાને બદલે પ્રત્યુત્તર આપવાનો છે. દરેક વ્યક્તિ પોતાના દૃષ્ટિકોણથી પોતાને સાચો માને છે, આથી તેને સમજવો જરૂરી છે. અકસ્માત સમયે મારામારી કરવાને બદલે સમાધાન અથવા કાયદાકીય કાર્યવાહી કરવામાં ભલાઈ છે. રાજયોગની મદદથી સહનશીલતાની વૃદ્ધિ થાય છે.

દેવતાઓના 36 દિવ્ય ગુણોમાં ઉપરોક્ત 8 મુખ્ય ગુણોનો સમાવેશ થાય છે. આથી તમામ 36 દિવ્ય ગુણો આ મુજબ છે: યથાર્થતા, ગુણગ્રાહકતા, પરોપકર, નિશ્ચિન્તતા, હર્ષિતમુખતા, સ્વચ્છતા, સંતુષ્ટતા, સહયોગ, સાહસ, ન્યારાપન, દૃઢતા, અનુશાસન, સરળતા, નિરહંકારીતા, સ્ફૂર્તિ, દૂરદર્શિતા, નિર્ભયતા, ઉદારતા, શુભભાવના, ઈમાનદારી, નમ્રતા, અન્તર્મુખતા, હલકાપન, ગંભીરતા, રહમદિલ, આજ્ઞાકારી, નિર્ભયતા, ધૈર્યતા, શાલીનતા, પવિત્રતા, શ્રેષ્ઠતા, આત્મવિશ્વાસ, સાદગી, મધુરતા, અથક, અને સહનશીલતા.

દેવતાઓને 16 કળા સંપૂર્ણ પણ કહેવામાં આવે છે, જે પવિત્ર, શક્તિસભર, શાંતિપૂર્ણ અને સુખી જીવન જીવવાની વિવિધ કળા છે, જે આ મુજબ છે: સર્વને મિત્ર બનાવવાની કળા; વ્યવહાર કળા; પરિવર્તન અને પરિવર્તન લાવવાની કળા; મનને ખુશ રાખવાની કળા; સંગઠન અને પ્રશાસન કળા; શીખવાની અને શીખવવાની કળા; કાર્ય કરવાની અને કાર્ય નિવૃત્તિની કળા; વક્તૃત્વ અને પત્રલેખન કળા; વિચાર અને નિર્માણ કળા; કલ્યાણ અને સેવા કળા; ગુપ્ત કાર્ય કરવાની અને પ્રત્યક્ષ કરવાની કળા; નેતૃત્વ કળા; પાલના કરવાની કળા; વ્યર્થમાંથી ઉત્તમ બનાવવાની કળા; હાસ્ય તેમજ વિનોદ કળા; સ્વાસ્થ્ય કળા. કોઈપણ મનુષ્ય આત્મા પરમાત્માના જ્ઞાન અને યાદના દૈનિક અભ્યાસ દ્વારા પોતાનામાં 36 ગુણો અને 16 કળા પ્રાપ્ત કરીને પોતાનું જીવન શાંતિ, શક્તિ, પવિત્રતા અને સુખથી ભરપૂર બનાવી શકે છે.

શુદ્ધ અન્ન

- શાકભાજી • પ્રાણીનું માંસ નહિ
- અનાજ • માછલી નહિ
- કઠોળ • ઈંડા નહિ
- દૂધ • દારૂ નહિ
- માખણ • ધૂમ્રપાન નહિ

દરેક માનવને પાર્થિવ કે ભૌતિક અને સૂક્ષ્મ કે પ્રકાશમય અર્થાત્ બે પ્રકારનાં શરીર હોય છે. આ બંને શરીરને ચલાવનાર તો અપાર્થિવ, અશરીરી, આધ્યાત્મિક, નિરાકાર, અદૃશ્ય શક્તિ જ્યોતિર્બિન્દુ આત્મા છે, જે અજર, અમર, અવિનાશી છે. આત્માની જેમ જ પરમપિતા પરમાત્મા પણ પ્રકાશ, જ્યોતિ અથવા જ્યોતિર્બિન્દુ સ્વરૂપ છે, જેને પ્રેમથી "બાબા" અર્થાત્ પરમપિતા કહેવામાં આવે છે. પરમપિતા પરમાત્મા પરમધામમાં રહે છે, જેવો જ્ઞાન, શક્તિઓ અને ગુણોનાં સાગર છે, અને આ દુનિયામાં આવીને પોતાના દિવ્ય કર્તવ્ય - સ્થાપના, પાલના અને વિનાશ, ત્રિમૂર્તિ દ્વારા કરે છે. આ પરિચયનાં આધારે પરમાત્મા સર્વધર્મ માન્ય, સર્વોચ્ચ, સર્વોપરી, સર્વજ્ઞ તેમજ જ્ઞાન, શક્તિ અને ગુણોનાં સાગર છે. મનુષ્ય પોતાને આત્મા (SOUL - Source Of Unlimited Light) સમજીને પરમપિતા પરમાત્માના અખૂટ જ્ઞાન, અમાપ શક્તિઓ અને દિવ્ય ગુણોનું ચિંતન કરે તેને જ યોગ અથવા યાદ કહેવામાં આવે છે. રાજ અર્થાત્ રાજા બનવું કે રહસ્ય જાણવું; મતલબ આપણી કર્મોન્દ્રિયોના રાજા બનવું તેમજ આત્મા, પરમાત્મા અને મનુષ્ય સૃષ્ટિના ચક્રના રહસ્યને જાણવું. આથી રાજયોગ અર્થાત્ મનુષ્ય પોતાને આત્મા સમજીને, પરમાત્માના અખૂટ જ્ઞાન, અમાપ શક્તિઓ તેમજ દિવ્ય ગુણોનું અને માનવ સૃષ્ટિના ચક્રનું ચિંતન હાલતા-ચાલતા, ઉઠતા-બેસતા, ખાતા-પીતા, દરેક કાર્યમાં કરીને, પોતાની ઇન્દ્રિયોનો રાજા બનવાનો તેમજ સ્વ-પરિવર્તનનો સતત અભ્યાસ. પરમપિતા પરમાત્માને પોતાનું શરીર નથી, આથી પરમાત્મા એક વૃદ્ધ મનુષ્ય શરીરનો આધાર લઈને તેના મુખ દ્વારા જ્ઞાન આપે છે અને શક્તિનો અનુભવ કરાવે છે, જેને પ્રજાપિતા બ્રહ્મા, આદિત્ય, આદમ, એડમ વગેરે નામથી વિવિધ ધર્મોમાં યાદ કરવામાં આવે છે.

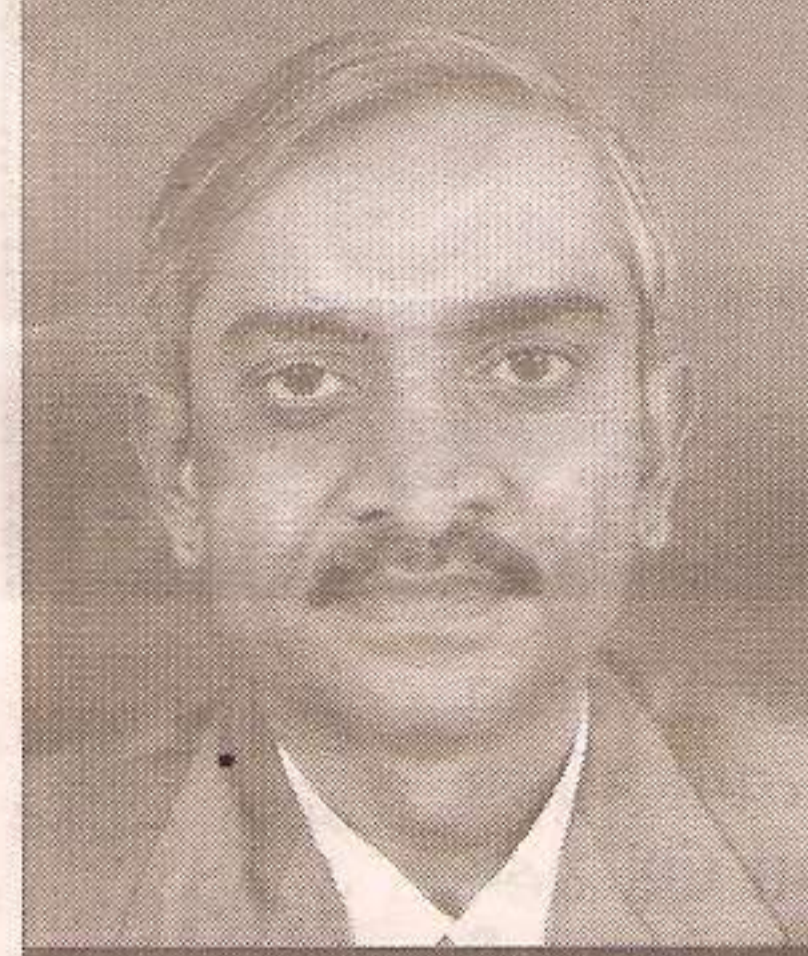
રાજયોગની મદદથી વિકર્મ વિનાશ થાય

છે. જેવી રીતે બૃહદદર્શક કાય કે લેન્સ સૂર્યના કિરણોને એકત્રિત કરે છે અને કાગળને ભસ્મ કરે છે તેમજ રાજયોગમાં પોતાને આત્મા સમજીને પરમાત્માને યાદ કરવાથી વિકર્મ વિનાશ થાય છે. વિકર્મ વિનાશનો અર્થ એ નથી કે કર્મફળ ભોગવવું ના પડે પરંતુ રાજયોગની સમજ અને શક્તિથી ગમે તેવું કર્મફળ પણ આસાનીથી સ્થિર ચિત્તે પસાર કરી શકાય. જેમ આપણા ઘરની પથારી અથવા ખાટલાને ચાર

પાયા અથવા આધાર હોય છે, તેમ રાજયોગને ચાર આધાર હોય છે. રાજયોગના ચાર આધારમાં પરમાત્માનો સંગ, દૈવીગુણ, શુદ્ધ અન્ન અને પરમાત્મા સાથેના સંબંધનો સમાવેશ થાય છે. રાજયોગમાં અનુભવનું મહત્વ હોવાથી યોગના પ્રયોગ કરીને આપણે શીખવાનું છે. રાજયોગનો ત્રીજો આધાર શુદ્ધ અન્ન છે. કહેવત છે કે "અન્ન તેવું મન" અને "પાણી તેવી વાણી" જે આપણા જીવનમાં આપણા ખોરાક અર્થાત્ અન્ન અને પાણીનું મહત્વ દર્શાવે છે. આથી આપણે શું ખાવું અને શું ના ખાવું તે બહુ જ મહત્વનું છે, જે આ ચિત્રમાં દર્શાવેલ છે.

મનુષ્ય શરીરની રચના જોવામાં આવે અને તેની સરખામણી માંસલક્ષી પ્રાણી જોડે કરવામાં આવે તો આ બાબત વધુ સ્પષ્ટ થાય. વિજ્ઞાન પણ માનવીને એક પ્રાણી તરીકે સ્વીકારે છે. મનુષ્યના નખ અને દાંત માંસાહારી પ્રાણી જેવા નથી, જે દર્શાવે છે કે તેનો ખોરાક માંસ, માછલી, ઈંડા વગેરે નથી. માનવી સિવાય બધાજ પ્રાણી પ્રાકૃતિક આહાર જ લે છે. માંસલક્ષી પ્રાણીના આંતરડાની લંબાઈ શરીરની લંબાઈ કરતા ૩ થી ૬ ગણી હોય છે જ્યારે વનસ્પતિલક્ષી પ્રાણીના આંતરડાની લંબાઈ શરીરની લંબાઈ કરતા ૧૦ થી ૧૨ ગણી હોય છે. માણસના આંતરડાની લંબાઈ પણ શરીરની લંબાઈ પ્રમાણમાં વનસ્પતિલક્ષી પ્રાણી જેટલી હોય છે. આથી માનવીની બાહ્ય અને આંતરિક શરીર રચના વનસ્પતિલક્ષી પ્રાણી જેવી હોવાથી તેનો ખોરાક શાકાહારી છે. ઘણા લોકો દૂધ અને દૂધની બનાવટને પણ શાકાહારી ખોરાક ગણતા નથી. તેનો ત્યાગ કરવામાં પણ કોઈ પ્રશ્ન નથી. વિજ્ઞાન ઉત્ક્રાંતિવાદના સિદ્ધાંત પ્રમાણે એવું માને છે કે આદિ માનવ માંસલક્ષી હતો અને વાંદરામાંથી મનુષ્ય બનેલો છે. ડાર્વિનની માન્યતા બે વસ્તુ ધારે છે - ધીમું પરિવર્તન અને વિવિધતા (diversity), જેથી આજે ઘણા

શુદ્ધ અન્ન

મનોજભાઈ પટેલ
ટોરન્ટો

જ્ઞાનિકો ડાર્વિનની માન્યતા સ્વીકાર કરતા નથી. આંબાના બીજમાંથી આંબો બને અને તેને કેરી આવે; સિંહના બીજમાંથી સિંહ બને, શિયાળ નહિ; તેવી રીતે માનવ બીજમાંથી ભલા માનવ જ બને, વાંદરામાંથી માણસ ન બને. આ વૈજ્ઞાનિક, તાર્કિક, જૈવિક વગેરે તમામ રીતે સત્ય છે અને સાબિત પણ કરી શકાય. આદિ માનવની માન્યતાને કારણે માનવ માંસલક્ષી પ્રાણી છે, તેવું કહી ના શકાય. માંસલક્ષી ખોરાકમાં માછલી અને ઈંડાનો પણ સમાવેશ થાય છે, કારણ કે પ્રાણીજન્ય ખોરાક છે. દારૂ એ ઇથેનોલ છે, જે અનાજ, ફળ અથવા શાકભાજીમાં આથી ચડાવવાથી બને છે, આથી શાકાહારી ખોરાક નથી. તમાકુથી બનેલી કોઈપણ વસ્તુ જેવી કે બીડી, સિગાર, જરદો, બજર વગેરે મનુષ્યનો ખોરાક નથી. તમાકુને અન્ય પ્રાણીઓ ખાતા પણ નથી, આથી તમાકુના ખેતરને વાડ હોતી નથી. આથી આ તમામ વસ્તુઓ માનવીના ખોરાકમાં બાધ્ય છે. પરમાત્મા પણ કહે છે કે માનવ આત્મા પોતાની શક્તિ ગુમાવે છે અર્થાત્ પતિત બને છે અને પરમાત્મા તેના જ્ઞાન અને તેની શક્તિથી તેમજ માનવીના પુરુષાર્થથી તેને મનુષ્યમાંથી પાવન દેવતા બનાવે છે. દેવતા પણ માનવીઓ છે પણ દૈવી ગુણોવાળા માનવીઓ છે. આથી દેવતાઓના ભોગમાં માંસ, માછલી, ઈંડા, દારૂ, ધૂમ્રપાનની વસ્તુઓ આપણે ધરાવતા નથી, કારણ કે તે તેમનો ખોરાક નથી.

કોઈના કુટુંબની અથવા કોઈની આદત શાકાહારી નથી તો શું? તેવોએ મુખ્ય આધાર જ્ઞાન અને રાજયોગનો અભ્યાસ અવશ્ય કરવો

અને સાથે સાથે શાકાહારી ભોજન માટે પોતાના ઉપર પ્રયોગ કરવો. થોડા સમય માટે અને જેના વગર સહેલાયથી ચાલી શકે હોય તેવી વસ્તુઓ પ્રથમ છોડવી. જ્ઞાન અને રાજયોગની શક્તિથી દ્રઢ સંકલ્પ દ્વારા પરિવર્તન શક્ય છે, જેના હજારોની સંખ્યામાં ઉદાહરણ છે. મધપાન અને ધૂમ્રપાન પણ છોડી શકાય છે. આપણે આદત પાડી છે તો તેનું પરિવર્તન પણ કરી શકાય, જેના માટે જરૂર છે, દ્રઢ સંકલ્પ અને સતત અભ્યાસ તેમજ પુરુષાર્થની.

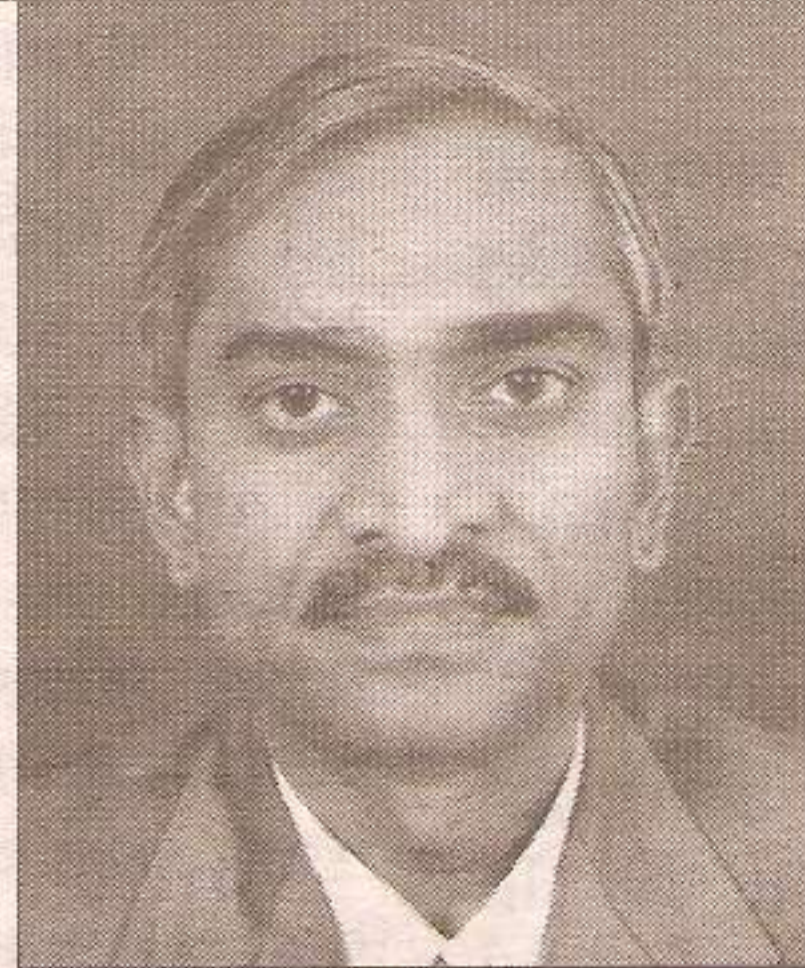
આ સાથે ખોરાક બનાવતી સમયે કેવા વિચારો સાથે અર્થાત્ કેવી મનોસ્થિતિથી તૈયાર કરવામાં આવે તે પણ ખુબજ મહત્વનું છે. દાખલા તરીકે, લક્ષ્મી-નારાયણના પ્રસાદનો શીરો મંદિરમાં બનાવવામાં આવે, તે જ શીરો તેટલા જ પ્રમાણમાં બધી વસ્તુઓ રાખીને ઘેર બનાવવામાં આવે અને તે જ પ્રમાણમાં બધી વસ્તુઓ ધરાવતો શીરો હલવાઈની દુકાનેથી ખરીદવામાં આવે તો તેના સ્વાદમાં ઘણો ફરક અનુભવ થાય છે. મંદિરનો શીરો બનાવતી વખતે મનુષ્યની ઉચ્ચ ભાવના પરમાત્મા માટે બનાવવામાં આવે છે તેવી છે આથી તે સૌથી સ્વાદિષ્ટ લાગે છે. ઘેર જ્યારે બનાવવામાં આવે ત્યારે ઘરના સદૃશ્યની પ્રેમની ભાવનાથી બનાવવામાં આવે છે. જ્યારે હલવાઈની દુકાનેથી ખરીદવા શીરામાં કમાવાની કે લોભની ભાવના સમાયેલી છે. આપણા વિચારો અને ભાવના પાણીના અણુઓના બંધારણ ઉપર પણ અસર કરે છે. જાપાનના માસારુ ઇમોટો (Masaru Emoto)એ ૧૯૯૯ પછી "પાણીનો સંદેશો" એવી ઘણા પુસ્તકો, વિચારોનો પ્રભાવ પાણીના પરમાણુ ઉપર, પ્રાયોગિક રીતે સિદ્ધ કર્યા પછી લખ્યા. તેના પ્રયોગમાં પાણીના સ્ફટિક ઉપર વિચારોની અસરના ફોટોગ્રાફ પણ પ્રકાશિત કર્યા. આપણા વિચારો પાણી ઉપર પણ પ્રભાવી છે તેવું સિદ્ધ કરી બતાવ્યું. આથી આપણા સંબંધોમાં પણ સ્વાર્થની ભાવના પાછળનું એક મહત્વનું કારણ આપણો બજાર તૈયાર ખોરાક અને પાણી પણ છે. આપણા પૂર્વજો વિશાળ ડહાપણ ધરાવતા હતા અને આ બધી વાતો જાણતા હતા. આથી કહેવામાં આવ્યું કે "અન્ન એવું મન અને પાણી તેવી વાણી". રાજયોગના સતત અભ્યાસ દ્વારા સાચી સમજ અને પ્રાપ્ત થયેલી પરમાત્માની શક્તિઓની મદદથી તેમજ પોતાના ઉપર યોગના પ્રયોગ કરીને જીવનમાં શુદ્ધ અન્નની ટેવ આપણા તન અને મનના સ્વાસ્થ્ય માટે વિકસિત કરી શકાય.

દરેક માનવને પાર્થિવ કે ભૌતિક અને સૂક્ષ્મ કે પ્રકાશમય અર્થાત્ બે પ્રકારનાં શરીર હોય છે. આ બંને શરીરને ચલાવનાર તો અપાર્થિવ, અશરીરી, આધ્યાત્મિક, નિરાકાર, અદૃશ્ય શક્તિ જ્યોતિર્બિન્દુ આત્મા છે, જે અજર, અમર, અવિનાશી છે. આત્માની જેમ જ પરમપિતા પરમાત્મા પણ પ્રકાશ, જ્યોતિ અથવા જ્યોતિર્બિન્દુ સ્વરૂપ છે, જેને પ્રેમથી "બાબા" અર્થાત્ પરમપિતા કહેવામાં આવે છે. પરમપિતા પરમાત્મા પરમધામમાં રહે છે, જેવો જ્ઞાન, શક્તિઓ અને ગુણોનાં સાગર છે, અને આ દુનિયામાં આવીને પોતાના દિવ્ય કર્તવ્ય - સ્થાપના, પાલના અને વિનાશ, ત્રિમૂર્તિ દ્વારા કરે છે. આ પરિચયનાં આધારે પરમાત્મા સર્વધર્મ માન્ય, સર્વોચ્ચ, સર્વોપરી, સર્વજ્ઞ તેમજ જ્ઞાન, શક્તિ અને ગુણોનાં સાગર છે. મનુષ્ય પોતાને આત્મા (SOUL - Source of Unlimited Light) સમજીને પરમપિતા પરમાત્માના અખૂટ જ્ઞાન, અમાપ શક્તિઓ અને દિવ્ય ગુણોનું ચિંતન કરે તેને જ યોગ અથવા યાદ કહેવામાં આવે છે. રાજ અર્થાત્ રાજા બનવું કે રહસ્ય જાણવું; મતલબ આપણી કર્મોન્દ્રિયોના રાજા બનવું તેમજ આત્મા, પરમાત્મા અને મનુષ્ય સૃષ્ટિના ચક્રના રહસ્યને જાણવું. આથી રાજયોગ અર્થાત્ મનુષ્ય પોતાને આત્મા સમજીને, પરમાત્માના અખૂટ જ્ઞાન, અમાપ શક્તિઓ તેમજ દિવ્ય ગુણોનું અને માનવ સૃષ્ટિના ચક્રનું ચિંતન હાલતા-ચાલતા, ઉઠતા-બેસતા, ખાતા-પીતા, દરેક કાર્યમાં કરીને, પોતાની ઇન્દ્રિયોનો રાજા બનવાનો તેમજ સ્વ-પરિવર્તનનો સતત અભ્યાસ. પરમપિતા પરમાત્માને પોતાનું શરીર નથી, આથી પરમાત્મા એક વૃદ્ધ મનુષ્ય શરીરનો આધાર લઈને તેના મુખ દ્વારા જ્ઞાન આપે છે અને શક્તિનો અનુભવ કરાવે છે, જેને પ્રજાપિતા બ્રહ્મા, આદિદેવ, આદમ, એડમ વગેરે નામથી વિવિધ ધર્મોમાં યાદ કરવામાં આવે છે. રાજયોગની મદદથી વિકર્મ વિનાશ થાય છે. જેવી રીતે બૃહદદર્શક કાય કે વેન્સ સૂર્યના કિરણોને એકત્રિત કરે છે અને કાગળને ભસ્મ કરે છે તેમજ રાજયોગમાં પોતાને આત્મા સમજીને પરમાત્માને યાદ કરવાથી વિકર્મ વિનાશ થાય છે. વિકર્મ વિનાશનો અર્થ એ નથી કે કર્મફળ ભોગવવું ના પડે પરંતુ રાજયોગની સમજ અને શક્તિથી ગમે તેવું કર્મફળ પણ આસાનીથી સ્થિર ચિત્તે પસાર કરી શકાય.

જેમ આપણા ઘરની પથારી અથવા ખાટવાને ચાર પાયા અથવા આધાર હોય છે, તેમ રાજયોગને ચાર આધાર હોય છે. રાજયોગના ચાર આધારમાં પરમાત્માનો સંગ, દૈવીગુણ, શુદ્ધ અન્ન અને પરમાત્મા સાથેના સંબંધનો સમાવેશ થાય છે. રાજયોગમાં અનુભવનું મહત્વ હોવાથી યોગના પ્રયોગ કરીને આપણે શીખવાનું છે. રાજયોગનો ચોથો આધાર પરમાત્મા સાથે સર્વ સંબંધો છે. આપણામાં ગાયન છે કે "ત્વમેવ માતા ય પિતા ત્વમેવ, ત્વમેવ બંધુ ય સખા

પરમાત્મા સાથે સર્વ સંબંધ

મનોજભાઈ પટેલ ટોરન્ટો

ત્વમેવ; ત્વમેવ વિદ્યા દ્રવિણમ ત્વમેવ, ત્વમેવ સર્વ મમ દેવદેવ". આથી પરમાત્મા આપણા માતા, પિતા, બંધુ, મિત્ર, વિદ્યા, ધન વગેરે સર્વસ્વ છે. દરેક મનુષ્ય આત્માના પરમાત્મા સાથે નવ સંબંધ છે, જે ચિત્રમાં દર્શાવેલ છે. તમારે તમારા કુટુંબીજન, સંબંધીઓ, મિત્રો, સહકાર્યકરો વગેરેમાંથી માત્ર તમને સૌથી વધુ પ્રિય હોય તેવા છ વ્યક્તિઓને પસંદ કરવાના છે. તમારે કોઈને કહેવાના નથી આથી પસંદગી તમારી છે. આ છ વ્યક્તિઓમાંથી બે-બે ના ત્રણ જૂથ બનાવવાના છે. તો ચાલો તૈયાર. પ્રથમ જૂથમાં તમોને સૌથી પ્રિય બે વ્યક્તિ મુકો. ત્યારબાદ બીજા જૂથમાં અન્ય બે વ્યક્તિ મુકો અને પ્રથમ જૂથમાંથી ફરી મુકવાના નથી. હવે ત્રીજા જૂથમાં અન્ય બે વ્યક્તિ મુકો. હવે તપાસો કે કોઈપણ જૂથમાં પરમાત્મા મુક્યા? તો 99% લોકો કહે છે કે ના. તો એવું કેમ? કારણ કે આપણે પરમાત્મા સાથે સંબંધો કેવી રીતે છે તે જાણતા નથી. તેથી ચાલો જાણીએ કે પરમાત્મા સાથે આ સંબંધો કેવી રીતે સમજીને નિભાવી શકાય?

પ્રથમ સંબંધ મનુષ્ય શરીર ધારણ કરે તો લૌકિકમાં પણ માતા સાથેનો છે. માતા પ્રથમ ગુરુ પણ છે અને શિક્ષક પણ છે. માતા આપણને ખાતા, પીતા, હાલતા, ચાલતા, બોલતા, સામાજિક વર્તન વગેરે બાબતો સર્વ પ્રથમ શીખવે છે. પરમાત્મા પણ માતાની જેમજ આ બધી વસ્તુઓ તેમના મહાવાક્યો અથવા મુરલી (બીજાના શરીરનો આધાર લઈને બોલેલા મહાવાક્યો કારણ કે પરમાત્મા નિરાકારી, પ્રકાશરૂપ, સર્વોચ્ચ, સર્વોપરી, સર્વજ્ઞ અને સાગર છે) દ્વારા શીખવે છે, જે બે વેબસાઈટ ઉપર વિના મુલ્યે (www.babamurli.com, www.madhubanmurli.org) પ્રાપ્ય છે. આ ઉપરાંત કેવું વિચારવું તે પણ શીખવે છે, જે આ દુનિયાની કોઈપણ વ્યક્તિ, સંસ્થા, કુટુંબ, શાળા, કોલેજ, વિશ્વવિદ્યાલય વગેરે શીખવતા નથી. આથી પરમાત્મા આ સમયે માતા તરીકેનો સંબંધ આત્મા સાથે જોડે છે અને જ્ઞાન તેમજ શક્તિ દ્વારા તેના બાળકોને નવી દુનિયા સ્વર્ગને લાયક બનાવે છે.

પરમાત્મા દરેક મનુષ્ય આત્માના પિતા પણ છે. દુનિયામાં પણ પિતા પાસેથી સંતાનોને ધન-સંપત્તિનો

વારસો મળે છે. પરમપિતા પરમાત્મા જ્યારે આ દુનિયામાં એક વૃદ્ધ શરીરનો આધાર લઈને જ્ઞાન અને રાજયોગની મદદથી આ દુનિયાને પાવન સ્વર્ગ બનાવે છે ત્યારે સ્વર્ગનો વારસો તેના સંતાનો અર્થાત્ આત્માઓને તેમના પુરુષાર્થ મુજબ આપે છે. તેવો પોતાની હથેળી ઉપર તેમના સંતાનો માટે વારસામાં સ્વર્ગ લઈને આવે છે. દુનિયામાં સામાન્ય રીતે વારસો તેમના પુત્રોને મળે છે, પરંતુ પરમાત્માનો વારસો આત્મા માટે હોવાથી તેમાં કોઈ જાતિભેદ દુનિયા જેવો નથી. આથી પરમાત્મા

દરેક મનુષ્ય આત્માના સાચા પિતા છે, જેના દ્વારા દરેક આત્માને મુક્તિ અથવા જીવનમુક્તિનો વારસો મળે છે.

પરમાત્મા દરેક આત્માના બંધુ પણ છે. જેવી રીતે લૌકિક ભાઈ આંગળી પકડીને ચાલતા શીખવે તેમ પરમાત્મા શ્રીમત અર્થાત્ પોતાની શ્રેષ્ઠ મતની આંગળી પકડીને આત્માને માર્ગદર્શન આપે છે. પરમાત્માના દૈનિક મહાવાક્યોમાં (જે ઉપર જણાવ્યા મુજબ બે વેબસાઈટ ઉપર વિના મુલ્યે પ્રાપ્ય છે) શ્રીમત આપવામાં આવે છે, જેના ઉપર આત્મા આરામથી ચાલી શકે છે. પરમાત્મા દરેક આત્માના મિત્ર પણ છે અર્થાત્ આત્મા પોતાની કોઈપણ વાત સંકલ્પ દ્વારા પરમાત્મા સાથે કરીને હળવી થઈ શકે. દુનિયાના મિત્ર તો ખાનગી વાત બીજાને કહી શકે, જ્યારે પરમાત્મા "ખુદા દોસ્ત" તરીકે જાણીતા છે અને દરેક વસ્તુનું નિરાકરણ કરવામાં સદા સાથ તેમજ સમજ અને શક્તિ પણ આપે છે.

પરમાત્મા દરેક આત્માના સર્વોચ્ચ શિક્ષક છે અને દરરોજ નિયમિતપણે ત્રણ પાનના મહાવાક્યો વિના મુલ્યે જાહેર કરે છે, જે ઉપર જણાવ્યા મુજબ બે વેબસાઈટ ઉપર વિના મુલ્યે પ્રાપ્ય છે. આ મહાવાક્યો 365 દિવસ પ્રતિ વર્ષ વાંચવા, સાંભળવા કે જોવા મળે છે, જેમાં કોઈ જાહેર રજા, અઠવાડિયાના અંતની રજા કે લાંબી રજા હોતી નથી. પરમાત્મા દરેક આત્માના સતગુરુ છે. દુનિયામાં ગુરુ છે પણ તેવોને પણ શરીર છોડીને ક્યાં જવાનું છે તે ખબર નથી કારણ કે આત્મા પુનર્જન્મ લઈને અહીં જ આવે છે જે સંમોહનવિદ્યા કે વશીકરણ વિદ્યા (hypnotism) દ્વારા વૈજ્ઞાનિક રીતે સિદ્ધ થયેલ છે. આથી પરમાત્માને ગુરુઓના પણ ગુરુ

સંબંધ

- માતા
- બંધુ
- શિક્ષક
- શસ્ત્રવૈદ્ય
- બાળક
- પિતા
- મિત્ર
- સતગુરુ
- સાજન

સતગુરુ તરીકે સ્વીકારવામાં આવે છે. તેવો આવીને દરેક આત્માને ગતિ અને સદગતિનો સાચો રસ્તો બતાવે છે.

પરમાત્મા દરેક આત્માના શસ્ત્રવૈદ (surgeon) છે અને આત્માની શસ્ત્રક્રિયા કરે છે અર્થાત પતિત આત્માને પાવન બનાવે છે. આથી પરમાત્માને પતિતપાવન કહેવામાં આવે છે. દરેક ધર્મની આત્મા પરમાત્માને પતિતપાવન, મુક્તિદાતા તરીકે આ દુનિયા ઉપર બોલાવે છે. જ્યારે આત્માઓ અતિ પતિત અને દુઃખી બને છે ત્યારે તેને બોલાવે છે અને તે આવીને પોતાનું શસ્ત્રવૈદ તરીકેનું કાર્ય પૂર્ણ કરે છે. પરમાત્મા દરેક આત્માના સાજન (beloved/husband) પણ છે જે આત્માઓને જ્ઞાન, શક્તિઓ અને ગુણોથી સજાવે છે અને પોતાને ઘેર પરમધામ લઇ જાય છે અને ત્યાંથી પુરુષાર્થ અનુસાર સ્વર્ગમાં મોકલી આપે છે. આથી પરમાત્માને સાજનના પણ સાજન કહેવામાં આવે છે. પરમાત્મા દરેક આત્માને સાચવે છે અર્થાત બાળક તરીકે કાળજી પણ લે છે આથી તેવો આત્માના સંતાન તરીકેની ભૂમિકા પણ ભજવે છે.

આ રીતે પરમાત્માના દરેક આત્મા સાથે નવ સંબંધ છે. જ્યારે આપણે કોઈપણ ભૂમિકા આ સૃષ્ટિ રંગમંચ ઉપર ભજવીએ ત્યારે મનની અંદર યાદ લાવવાની છે કે તે તમામ સંબંધ પરમાત્મા જોડે પણ છે. આ અભ્યાસથી

vsline@gmail.com